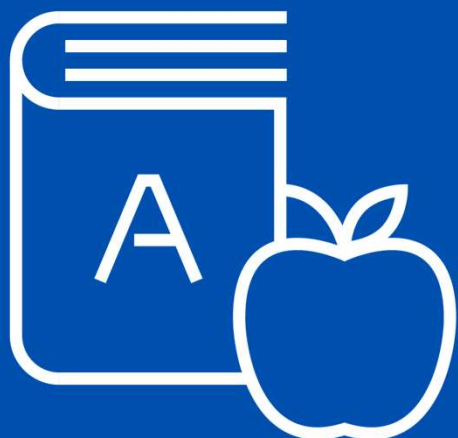

SIVISTYKSEN PALVELUALUE

Seurantaraportti tilinpäätös 2022

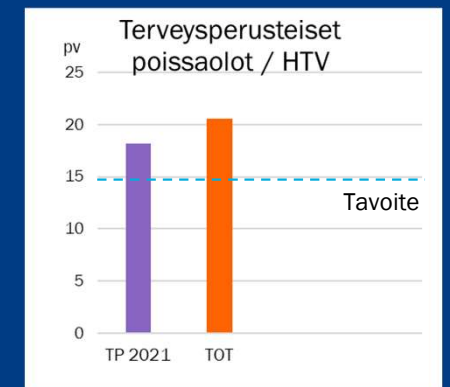
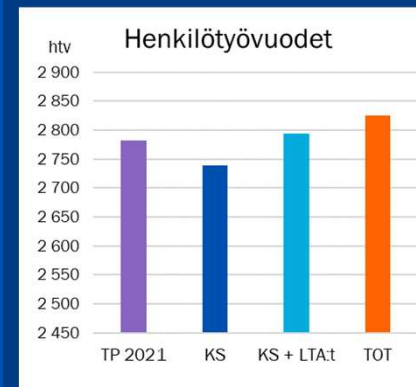
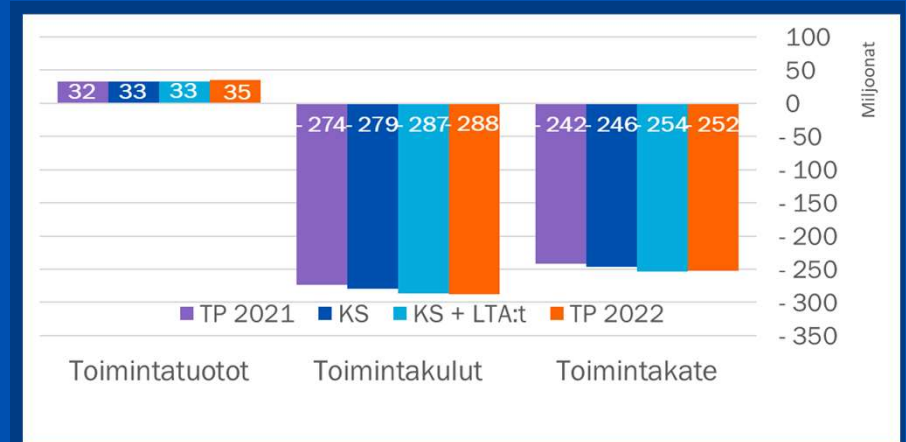

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | palvelualuejohtajan katsaus

Vuoden 2022 toimintaan ja talouden toteumaan vaikutti edelleen osaltaan koronatilanne ja lisäksi kiihtynyt inflaatio nosti kustannustasoa ennakoimattomasti.

Palvelualueen talous toteutui toimintakate-tasolla muutetun talousarvion mukaisena. Palvelualueelle kohdistetut talouden tasapainottamisen tavoitteet eivät kuitenkaan toteutuneet ja talousarvion ylityspaineisiin jouduttiin hakemaan merkittävästi lisämäärärahaa.

Luvut sis. taseyksiköt

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Talouden toteuma ja poikkeamat

Toimintatuotot ylittivät voimassa olevan talousarvion 3,0 milj. euroa, josta 2,0 milj. euroa syntyi ulkoista rahoitusta saavista projekteista. Lisäksi tuloja kertyi ennakoitua enemmän maahanmuuttajien opetuksen korvauksista, liikuntapalveluista sekä kaupungin museoiden pääsymaksutuloista.

Toimintakulut ylittivät koko palvelualueella voimassa olevan talousarvion 1,2 milj. euroa, mikä johtui ulkoista rahoitusta saavista projektikustannuksista, joita vasten on saatu 100 % tulorahoitus.

Palvelualueen talousarviota on muutettu ennusteeseen perustuen vuoden 2022 aikana. Lisämäärärahaa haettiin yhteensä 7,6 milj. euroa, joka kohdistettiin erityisesti varhaiskasvatukseen (3,2) ja perusopetukseen (3,8) sekä liikuntapalveluihin (0,7). Tuloarviota nostettiin talousarviovuoden aikana perusopetuksen erityiskorvattavien kustannusten osalta 0,6 milj. euroa ja vähennettiin liikuntapalveluista 0,4 milj. euroa.

Sitovuustasojen poikkeamia syntyi muutetusta talousarviosta huolimatta lasten ja nuorten kasvun vastualueen määrärahoihin n.40 000 euroa, Wellamo-opistolle 350 000 euroa, lukiokoulutuksen määrärahoihin 27 000 euroa, kirjaston tuloihin 27 000 euroa sekä kaupunginorkesterille alijäämää 43 000 euroa ja kaupunginteatterille alijäämää 86 000 euroa.

PALVELUALUE *ilman taseyksiköitä

TOIMINTATUOTOT

20,5

milj. euroa
(2021: 18,1)

TOIMINTATUOTOT POIKKEAMA

+3,0

milj. euroa

TOIMINTAKULUT

272,8

milj. euroa
(2021: 260,2)

TOIMINTAKULUT POIKKEAMA

+1,2

milj. euroa

TASEYKSIKÖT

KAUPUNGINORKESTERI POIKKEAMA

+0,04

milj. euroa

KAUPUNGINTEATTERI POIKKEAMA

+0,09

milj. euroa

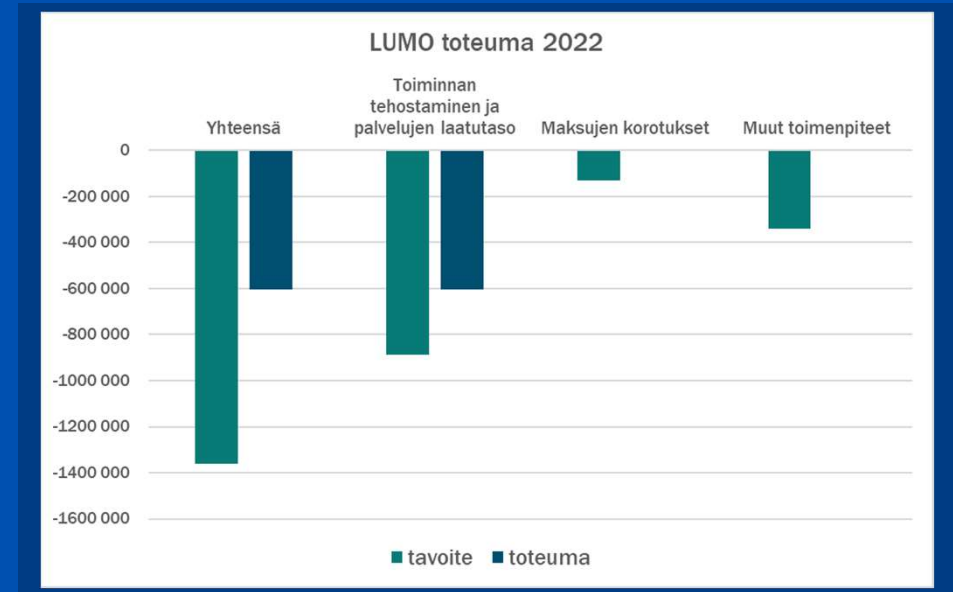

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Uudistumis- ja muutosohjelma (LUMO)

Menojen vähentäminen

toteuma -0,6 milj. euroa (tavoite -1,4)

- Suunnitellut talouden tasapainottamisen toimenpiteet koostuvat palvelu-, tilaverkon ja palvelujen laatutason tarkastelusta, toiminnan tehostamisen toimenpiteistä sekä maksujen korotuksista.
- Talousarvioon sisältyneet toimenpiteet toteutuivat osittain, mutta kokonaistaloudellisesti tarkasteltuna talouden tasapainottamisen tavoitteet eivät toteutuneet. palvelualueelle jouduttiin hakemaan merkittävästi lisämäärärahaa.
- Toimenpiteiden toteutumiseen on vaikuttanut osaltaan koronarajoitusten vuoksi tulleet toiminnan supistumiset tai toimenpiteiden viivästymiset. Kulttuuripalvelujen palveluostojen ja hankintojen pystyttiin vähentämään, kaupungin museon tulotavoitteet ylittyivät ja lisäksi kirjasto- ja tietopalveluissa vähennettiin palvelu- ja materiaalihankintoja.

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Toiminnan kuvaus yksiköittäin

Seudullinen kehittäminen

- Sivistystoimen seudullinen yhteistoimintasopimus vuosille 2022–2025 on hyväksytty kaikissa Päijät-Hämeen kunnissa ja se astui voimaan vuoden 2022 alusta alkaen. Kuntaverkoston sivistyspalvelujen yhteistoimintaa koordinoidaan seudullisen kehittämisen yksiköstä. Kehittämistoimintaa toteutetaan erityisesti OPH:n ja OKM:n avustuksilla.

Varhaiskasvatuspalvelut

- Esiopetuksen osalta suoritettiin alkuvuodesta toiminnan arviointi. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jatkuu. Paavolan, Möysän ja Viherlaakson päiväkodit siirtyneet väistötiloihin ja hankesuunnitelmat hyväksytyt palveluverkkosuunnitelman mukaisesti Kaarikadun päiväkodin ja Myllypohjan monitoimitalon osalta. Samoin päiväkotien suunnittelua ohjaava päiväkotikonsepti hyväksytty.

Nuorisopalvelut

- Nuorisopalveluiden kysyntä, tarve ja asiakasmäärät ovat kasvaneet koronavuosien jälkeen.
- Nuorisopalveluiden osallistuja- ja asiakasmäärä oli 224 126.
- Nuorten työllisyyspalveluiden asiakkaana on ollut 210 nuorta. Heistä työllistettyjä on ollut 128. Suunnitelmallisesti tuettuja nuoria etsivässä nuorisotyössä ja starttivalmennuksessa sekä nuorten tukipalvelut Dominossa on ollut 751.
- Asiakaspalautteiden keskiarvo on ollut 4,5 (ast. 1 – 5).

Perusopetus

- Perusopetuksen toiminta on toteutunut koronatilanteesta huolimatta lähiopetuksena ja opetussuunnitelman mukaisesti.
- Palveluverkkoon liittyvät päätökset, toiminnalliset muutokset ja uusien toimitilojen käyttöönotto ovat toteutuneet suunnitellusti.
- Perusopetuksen henkilöstökustannukset ovat ylittyneet tammi-kesäkuun aikana. Korjaavia toimenpiteitä on toteutettu ajalla 8-12/2022.
- Esi- ja perusopetuksen seudullinen arviointi toteutettiin kevätkauden aikana. Arviointiin osallistuivat kaikki perusopetuksen oppilaat, henkilöstö ja huoltajat. Tuloksia on hyödynnetty kehittämistyössä. Tulosten perusteella perusopetuksen palveluiden toimintaan ja laatuun ollaan tyytyväisiä. Lasten ja nuorten osallisuutta sekä huoltajien osallistumista koulu yhteisöjen toimintaan pyritään edelleen kehittämään.
- Kaupungin strategian kärkitoimenpiteet, jotka koskevat lapsia ja nuoria, ovat edenneet tavoitteiden mukaisesti. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin toukokuussa 2022.

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Toiminnan kuvaus yksiköittäin

Wellamo-opisto

- Vapaan sivistystyön opetusta, aikuisten ja lasten taiteen perusopetusta, aktivoivaa toimintaa, koulujen kerhotoimintaa ja digineuvontaa toteutettiin alueellisten rajoitusten puitteissa:
 - Annettiin opetusta 50 483 tuntia, kurssilaiset 28 398
 - Digijohjausta kuntalaisille 96 tilaisuutta
 - Taiteen perusopetuksen päättötodistuksia jaettiin 34
 - Matineoita toteutettiin 13
 - Taidolla -diginäyttelyyn tutustui 2588 henkilöä
- Lukuvuoden 2022-2023 opetusohjelma julkaistiin digilehtenä
- Toteutettiin muutot Paavolan kampukselle
- Kurssimaksutulojen tavoite (sisältäen LUMO-säästöt) ei toteutunut:
 - alkuvuodesta aikuisten harrastustoiminta lähiopetuksena rajoitettu
 - opetuksessa toteutettu terveysturvallista tilaväljyyttä
 - opetushenkilöstön sairauspoissaolojen vuoksi sijaiskulut olivat poikkeuksellisen korkeat
 - Aikuiskoulutuskeskuksen tyhjennyksen ja muuttojen kulut eivät sisältyneet talousarvioon.

Kaupunginmuseo

- Annettiin 534 lausuntoa rakennetusta ja arkeologisesta kulttuuriperinnöstä. Tarkastuskäyntejä ja maastokatselmuksia oli 128. Neuvotteluja 134 ja neuvontakäyntejä 45.
- Museokohteissa vieraili yli 102 000 asiakasta.
- Lahden visuaalisten taiteiden museo Malva avattiin 29.4.2022. Avausvuoden näyttelyt olivat Maarten Baasin Piiloleikki, Kansainvälinen julistettriennale, Nanna Suden Taiteilijatar ja raivoisa rakkaus, Marjatta Tapiolan Toisin sanoin, Sergei Pavlovin Pieni elämä sekä museon kokoelmanäyttely Juuret – aarteita kokoelmista.
- Historiallisen museon perusnäyttelyn konsepti- ja käsikirjoitustyö valmistui ja julkaistiin Hyvä paikka -nimisenä teoksena.
- Muistamo -projektin tilaisuuksia Salpakankaalla ja Padasjoella.
- Museo konsultoi teatteria Kostonkierre -näytelmässä ja piti Reunanpalsta -näyttelyn teatterin aulassa.
- Hiihtomuseossa Lahden Hiihtoseuran satavuotisjuhla-näyttely avattiin ja toimintaosaston laitteistoa päivitettiin.
- Mastolan perusnäyttelyn DS sisällönhallintajärjestelmä ja laitteet päivitetty.
- Kokoelmanhallintajärjestelmä Collecte otettiin käyttöön.
- Julistekokoelmia alettiin julkaista Finna.fi-palvelussa.
- Museoissa toteutettiin kulttuuriohjelman mukaiset koululaiskäynnit.
- Museokohteiden toiminta some-kanavilla oli vilkasta.
- Museo aloitti Päijät-Hämeen liiton ja kuntien tilauksesta Päijät-Hämeen kulttuuriympäristöselvityksen maakuntakaavaa varten.

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Toiminnan kuvaus yksiköittäin

Liikuntapalvelut

- Sisäliikuntatilojen käytön koronarajoitukset loppuivat alkukevästä ja sitä ennenkin ne olivat käytössä poikkeusjärjestelyin erityisesti lasten harrastustoimintaan ja mm. terveydellisistä syistä kuntoutusta tarvitseville (uimahallit). Myös edustus- ja liigatason sarjatoiminta jatkui koko ajan, rajoitusten poistumisen jälkeen sisätilojen kävijämäärät eivät ole vielä täysin palanneet aiemmalle tasolle tarkastelujaksolla.
- Ulkoliikunnan olosuhteiden taso pidettiin korkeana ja mm. latuverkoston käyttömäärät olivat erittäin suuret tarkastelujakson aikana talven olosuhteiden mahdollistaessa kaupunkialueen koko latuverkoston ylläpidon poikkeuksellisen pitkään keväällä ja ylläpidetyt olosuhteet saivat laajaa myönteistä julkisuutta ja palautetta myös valtakunnallisesti.
- Urheilukeskuksessa poikkeusjärjestelyin järjestettyjen kansainvälisten, liikuntapalveluiden vastuulla olevien tapahtumien suorituspaikkojen kunnossapito toteutettiin sovittujen ohjeiden mukaisesti. Myöhäinen kevät vaikutti talvi-/kesälajiolosuhteiden siirtymäaikatauluihin (stadionin talvikisojen päättymisen ja jalkapallo-/kesäkauden alkamisen välinen aika oli aivan liian lyhyt ja myös kustannuksia merkittävästi aiheuttava).

- Lämmin alkukesä näkyi poikkeuksellisen suurina kävijämäärinä uimarannoilla ja maauimalassa.
- Taloudelliset vaikutukset poikkeusajasta näkyvät edelleen tulokertymän pudotuksena vuoro- ja käyntimaksujen alenemisen sekä alentuneen uimahallikävijämäärän vuoksi.
- Ulkoliikuntapaikkojen käyttö korostui edelleen toiminnan vaikuttavuuden näkökulmasta kaikkien kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistäjänä ja ylläpitäjänä.
- Käynnissä olleita hankkeita jatkettiin suunnitelmien mukaan (kaupungin henkilöstön Työhyvinvointia liikkeelle -hanke, joka palkittiin 'Suomen aktiivisin työpaikka'-sertifikaatilla ja harrastustakuu-hanke (koordinointi palvelualueella/nuorisopalveluilla).

Kulttuuripalvelut

- Lahden Nuorisoteatteri vietti 60-vuotisjuhliaan.
- Muu esitys-, tapahtuma-, kiertue- ja festivaalitoiminta palasi normaaliksi kevään aikana ja syksyn suunnitelmat pystyttiin toteuttamaan suunnitellusti.
- Lahden Kesänäyttämö toteutti 25. produktionsa. Valitettavasti koronan takia yli puolet näytöksistä jouduttiin perumaan.

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Toiminnan kuvaus yksiköittäin

Lukiokoulutus

- Uusi Paavolan kampukselle sijoittuva Lahden lukio Gaudia otettiin käyttöön.
 - Tilat valmistuivat suunnitellussa aikataulussa lukuun ottamatta entisen Kannaksen lukion tiloja, joiden valmistuminen viivästyi pari kuukautta (käyttöönotto 1.10.2022)
 - Tiirismaan lukio toimi viimeisen jakson uusissa tiloissa.
 - Kevään ylioppilastutkinnon kokeet järjestettiin uuden lukion tiloissa
- Lahden lyseon toimintaa järjestettiin myös ammatilliselta koulutukselta vuokratuissa tiloissa.
- Kaikki lukion aloituspaikat täyttyivät.

Kirjasto- ja tietopalvelut

- Kirjastot ovat edistäneet kaupunkilaisten hyvinvointia, osaamista ja osallisuutta sisältö-, mediakasvatus- ja tapahtumatarjonnalla sekä saavutettavalla kirjastoverkolla ja monipuolisilla aukioloajoilla. Kirjaston toiminta alkoi palautua normaalimmaksi kun kevään rajoitukset purettiin. Myös etäosallistuminen oli yhä mahdollista useisiin tapahtumiin koko vuoden.

- Mukkulan kirjasto muutti vuonna 2022 väistötiloihin ja Renkomäen kirjasto valmistui monitoimitaloon vuoden 2022 aikana ja avattiin tammikuussa 2023. Renkomäessä otettiin käyttöön omatoimitekniikka. Mukkulan ja Nastolan kirjastossa omatoimikirjastotoimintaa jouduttiin rajoittamaan ajoittain häiriöiden ja ilkeiden vuoksi. Pääkirjastossa aloitettu vartiointi rauhoitti häiriökäyttäytymistä selvästi.
- Pääkirjaston palautusalueen uudistus alkoi ja valmistuu vuoden 2023 keväällä. Uudistus muuttaa palautusalueen asiakasystävällisemmäksi tuomalla palautetun aineiston nopeammin asiakkaiden lainattavaksi.
- Elokuussa alkanut usean kunnan yhteinen demokratiahanke "Minun kuntani" järjesti useita erätauko-keskusteluja osallisuuteen liittyen. Hanke jatkuu vuonna 2023.

Osallisuus- ja hyvinvointi

- Lahden kaupungin hyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa huhtikuussa.
- Ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön toimintaohjelman toimenpiteitä on toteutettu ohjelman mukaisesti.
- Kumppanuuspöytien toiminta on toteutunut toimintasuunnitelman mukaisesti.
- Kaupunginvaltuusto päätti toukokuussa 2022, että osallistuvan budjetoinnin toimintamalli ja vaiheet toteutetaan joka toinen vuosi.

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Toiminnan kuvaus yksiköittäin

Lahden kaupunginorkesteri

- Yleisölle avoimia konsertteja ei voitu järjestää tammi-helmikuussa. Korvaavana palvelutarjontana orkesteri järjesti konserttinsa verkossa Sibeliustalosta. Opetus- ja kulttuuriministeriöltä (OKM) saatiin 170 000 € korona-ajan tukea kompensoimaan tulonmenetyksiä.
- Maaliskuun alusta lähtien yleisökonseritteja on päästy jälleen järjestämään täydelle salikapasiteetille koronaturvallisuus huomioiden. Yleisön ostokäyttäytymisessä on edelleen aistittavissa korona-ajalle tyypilliseksi osoittanutta varovaisuutta. Alkukevään konserteista mainittakoon maaliskuun lopulla esitetty Beethovenin suurteos Missa Solemnis, joka oli alun perin määrä esittää juhlakonserttina (Sinfonia Lahti 70 vuotta – Sibeliustalo 20 vuotta) maaliskuun lopulla 2020.
- Joulukuussa järjestettiin ylikapellimestari Dalia Stasevskan johdolla Ukrainan tukikonsertti, joka tehtiin yhteistyössä Lahden kaupungin kanssa. Konsertin tuotoksi saatiin 40 000 €, ja se lähetettiin lyhentymättömänä kirkon ulkomaanavun kautta Ukrainan uudelleenrakennustyöhön.
- Konserttitoiminnan lisäksi orkesteri toteutti tammi-maaliskuussa kaksi levytystä BIS-levymerkille, yhden ylikapellimestari Dalia Stasevskan ja toisen päävierailija Anja Bihlmaierin johdolla.
- Yleisön varovaisuudesta johtuen lipputulotavoitteet eivät toteutuneet. Tilikausi jäi 42 569 € alijäämäiseksi.

Lahden kaupunginteatteri

- Koronarajoitusten vuoksi tammi- ja helmikuussa ei järjestetty yleisölle avoimia esityksiä, jonka vuoksi omien esitysten lisäksi jouduttiin peruuttamaan myös vierailuesitykset ja yhteistuotantoesitykset.
- Kulttuurikasvatusohjelmaan sisältyviä esityksiä ja taidetestaajille suunnattuja esityksiä on voitu toteuttaa.
- Kaksi ensi-iltaa siirrettiin syksyille 2022.
- Eero-näyttämön peruskorjaus käynnistyi huhtikuussa, jonka vuoksi siellä ei ollut esitystoimintaa 9.4. jälkeen. Esitystoiminta jatkui syksyllä peruskorjatuissa tiloissa.
- Liikevaihdosta on toteutunut 59.70 %. OKM:n aiemmin myöntämistä harkinnanvaraisista korona-avustuksista on siirretty 0,1 milj. € tuloksi tälle vuodelle, jonka lisäksi teatterille myönnettiin 0,3 milj. € uutta avustusta.
- Katsojamäärät eivät ole palanneet koronaa edeltävälle tasolle.
- Ukrainan tilanteesta johtuva hintojen nousu vaikutti erityisesti materiaali- ja energiakustannuksiin.
- Teatterin tulos jäi noin 86.000 euroa alijäämäiseksi, joka johtui liikevaihdon jäämisestä alle arvioidun.

SIVISTYKSEN PALVELUALUE

LIITE 1

- Talouden toteuman seuranta yksiköittäin tilikausi 2022

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | palvelualueen yhteiskustannukset

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
TOIMINTATUOTOT	3 415	5 376	157,4 %	-1 961	3 415	157,4 %
Myyntituotot	66	102	154,3 %	-36	66	154,3 %
Tuet ja avustukset	3 349	5 255	156,9 %	-1 906	3 349	156,9 %
Muut toimintatuotot		20		-20		
TOIMINTAKULUT	-4 216	-6 044	143,4 %	1 828	-4 216	143,4 %
Henkilöstökulut	-3 312	-4 950	149,4 %	1 638	-3 312	149,4 %
Palvelujen ostot	-701	-881	125,6 %	180	-701	125,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-68	-52	77,0 %	-16	-68	77,0 %
Avustukset	-10	-19	190,9 %	9	-10	190,9 %
Muut toimintakulut	-125	-142	113,7 %	17	-125	113,7 %
TOIMINTAKATE	-801	-668	83,3 %	-134	-801	83,3 %

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Lasten ja nuorten kasvun vastuualue -sitovuus yhteensä

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
TOIMINTATUOTOT	9 379	9 814	104,6 %	-436	9 379	104,6 %
Myyntituotot	4 190	4 387	104,7 %	-197	4 190	104,7 %
Maksutuotot	3 676	3 273	89,0 %	403	3 676	89,0 %
Tuet ja avustukset	1 431	1 846	129,1 %	-416	1 431	129,1 %
Vuokratuotot	42	304	726,2 %	-262	42	726,2 %
Muut toimintatuotot	40	4	9,2 %	36	40	9,2 %
TOIMINTAKULUT	-196 901	-196 940	100,0 %	39	-196 901	100,0 %
Henkilöstökulut	-98 423	-99 131	100,7 %	708	-98 423	100,7 %
Palvelujen ostot	-49 521	-49 750	100,5 %	229	-49 521	100,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 087	-2 795	90,6 %	-291	-3 087	90,6 %
Avustukset	-8 009	-8 032	100,3 %	23	-8 009	100,3 %
Muut toimintakulut	-37 861	-37 232	98,3 %	-629	-37 861	98,3 %
TOIMINTAKATE	-187 522	-187 126	99,8 %	-396	-187 522	99,8 %

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Lasten ja nuorten kasvu yhteiset Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
TOIMINTATUOTOT	109	104	95,3 %	5	109	95,3 %
Myyntituotot	58	32	55,1 %	26	58	55,1 %
Maksutuotot	51	71	138,5 %	-20	51	138,5 %
Vuokratuotot		1		-1		
Muut toimintatuotot		0		0		
TOIMINTAKULUT	-5 371	-4 877	90,8 %	-494	-5 371	90,8 %
Henkilöstökulut	-4 065	-3 524	86,7 %	-541	-4 065	86,7 %
Palvelujen ostot	-316	-274	86,8 %	-42	-316	86,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24	-8	33,7 %	-16	-24	33,7 %
Avustukset	-892	-996	111,7 %	104	-892	111,7 %
Muut toimintakulut	-75	-76	100,9 %	1	-75	100,9 %
TOIMINTAKATE	-5 262	-4 773	90,7 %	-489	-5 262	90,7 %

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Varhaiskasvatuspalvelut

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
TOIMINTATUOTOT	3 723	3 469	93,2 %	254	3 723	93,2 %
Myyntituotot	3	9	346,0 %	-6	3	346,0 %
Maksutuotot	3 569	3 202	89,7 %	367	3 569	89,7 %
Tuet ja avustukset	150	258	171,8 %	-108	150	171,8 %
Vuokratuotot	1	1	59,2 %	0	1	59,2 %
Muut toimintatuotot		0		0		
TOIMINTAKULUT	-73 992	-74 127	100,2 %	136	-73 992	100,2 %
Henkilöstökulut	-35 978	-35 953	99,9 %	-25	-35 978	99,9 %
Palvelujen ostot	-21 610	-21 995	101,8 %	385	-21 610	101,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-428	-348	81,4 %	-80	-428	81,4 %
Avustukset	-6 800	-6 718	98,8 %	-82	-6 800	98,8 %
Muut toimintakulut	-9 177	-9 112	99,3 %	-64	-9 177	99,3 %
TOIMINTAKATE	-70 269	-70 658	100,6 %	389	-70 269	100,6 %

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Perusopetus

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
TOIMINTATUOTOT	4 826	5 587	115,8 %	-761	4 826	115,8 %
Myyntituotot	3 960	4 257	107,5 %	-297	3 960	107,5 %
Maksutuotot	56			56	56	
Tuet ja avustukset	750	1 026	136,8 %	-276	750	136,8 %
Vuokratuotot	30	303	995,8 %	-272	30	995,8 %
Muut toimintatuotot	30	2	7,6 %	28	30	7,6 %
TOIMINTAKULUT	-111 468	-112 010	100,5 %	542	-111 468	100,5 %
Henkilöstökulut	-54 584	-55 703	102,1 %	1 119	-54 584	102,1 %
Palvelujen ostot	-26 905	-27 040	100,5 %	135	-26 905	100,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 326	-2 122	91,2 %	-204	-2 326	91,2 %
Avustukset	-240	-240	100,0 %	0	-240	100,0 %
Muut toimintakulut	-27 413	-26 905	98,1 %	-508	-27 413	98,1 %
TOIMINTAKATE	-106 642	-106 423	99,8 %	-219	-106 642	99,8 %

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Nuorisopalvelut

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
TOIMINTATUOTOT	721	654	90,7 %	67	721	90,7 %
Myyntituotot	171	90	52,6 %	81	171	52,6 %
Tuet ja avustukset	531	563	106,1 %	-32	531	106,1 %
Vuokratuotot	11			11	11	
Muut toimintatuotot	9	1	12,8 %	8	9	12,8 %
TOIMINTAKULUT	-6 070	-5 925	97,6 %	-145	-6 070	97,6 %
Henkilöstökulut	-3 797	-3 951	104,1 %	154	-3 797	104,1 %
Palvelujen ostot	-690	-441	63,8 %	-249	-690	63,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-310	-317	102,4 %	7	-310	102,4 %
Avustukset	-77	-77	100,0 %	0	-77	100,0 %
Muut toimintakulut	-1 196	-1 139	95,2 %	-57	-1 196	95,2 %
TOIMINTAKATE	-5 349	-5 271	98,5 %	-78	-5 349	98,5 %

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Osaaminen –sitovuus yhteensä

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
TOIMINTATUOTOT	29	33	112,4 %	-4	29	112,4 %
Myyntituotot	5			5	5	
Maksutuotot	2			2	2	
Tuet ja avustukset	10	14	143,4 %	-4	10	143,4 %
Vuokratuotot	5	14	289,6 %	-9	5	289,6 %
Muut toimintatuotot	8	4	53,4 %	4	8	53,4 %
TOIMINTAKULUT	-18 908	-18 934	100,1 %	26	-18 908	100,1 %
Henkilöstökulut	-10 384	-10 019	96,5 %	-365	-10 384	96,5 %
Palvelujen ostot	-1 559	-1 911	122,6 %	352	-1 559	122,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-811	-736	90,8 %	-75	-811	90,8 %
Avustukset	-765	-736	96,3 %	-29	-765	96,3 %
Muut toimintakulut	-5 389	-5 532	102,6 %	143	-5 389	102,6 %
TOIMINTAKATE	-18 879	-18 901	100,1 %	23	-18 879	100,1 %

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Osaaminen yhteiskustannukset

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum.	TA
TOIMINTAKULUT	-765	-735	96,1 %	-30	-765	96,1 %	
Henkilöstökulut		0		0			
Avustukset	-765	-735	96,1 %	-30	-765	96,1 %	
TOIMINTAKATE	-765	-735	96,1 %	-30	-765	96,1 %	

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Lukiokoulutus

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
TOIMINTATUOTOT	29	33	112,4 %	-4	29	112,4 %
Myyntituotot	5			5	5	
Maksutuotot	2			2	2	
Tuet ja avustukset	10	14	143,4 %	-4	10	143,4 %
Vuokratuotot	5	14	289,6 %	-9	5	289,6 %
Muut toimintatuotot	8	4	53,4 %	4	8	53,4 %
TOIMINTAKULUT	-18 143	-18 199	100,3 %	56	-18 143	100,3 %
Henkilöstökulut	-10 384	-10 019	96,5 %	-365	-10 384	96,5 %
Palvelujen ostot	-1 559	-1 911	122,6 %	352	-1 559	122,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-811	-736	90,8 %	-75	-811	90,8 %
Avustukset		-1		1		
Muut toimintakulut	-5 389	-5 532	102,6 %	143	-5 389	102,6 %
TOIMINTAKATE	-18 114	-18 166	100,3 %	53	-18 114	100,3 %

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Wellamo-opisto

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
TOIMINTATUOTOT	1 598	1 327	83,1 %	270	1 598	83,1 %
Myyntituotot	255	266	104,2 %	-11	255	104,2 %
Maksutuotot	1 342	1 043	77,8 %	298	1 342	77,8 %
Tuet ja avustukset		17		-17		
Vuokratuotot	1	0	22,5 %	1	1	22,5 %
Muut toimintatuotot		1		-1		
TOIMINTAKULUT	-4 104	-4 187	102,0 %	83	-4 104	102,0 %
Henkilöstökulut	-2 995	-3 142	104,9 %	147	-2 995	104,9 %
Palvelujen ostot	-512	-419	81,9 %	-93	-512	81,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-88	-50	57,3 %	-38	-88	57,3 %
Muut toimintakulut	-509	-575	113,0 %	66	-509	113,0 %
TOIMINTAKATE	-2 506	-2 859	114,1 %	353	-2 506	114,1 %

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Osallisuus –sitovuus yhteensä

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
TOIMINTATUOTOT	559	532	95,2 %	27	559	95,2 %
Myyntituotot	66	101	152,9 %	-35	66	152,9 %
Maksutuotot	6	3	42,2 %	3	6	42,2 %
Tuet ja avustukset	330	306	92,8 %	24	330	92,8 %
Vuokratuotot	45	19	43,6 %	25	45	43,6 %
Muut toimintatuotot	113	103	91,5 %	10	113	91,5 %
TOIMINTAKULUT	-8 748	-7 888	90,2 %	-860	-8 748	90,2 %
Henkilöstökulut	-4 139	-4 074	98,4 %	-65	-4 139	98,4 %
Palvelujen ostot	-1 291	-918	71,1 %	-372	-1 291	71,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-995	-763	76,6 %	-233	-995	76,6 %
Avustukset	-360	-350	97,1 %	-10	-360	97,1 %
Muut toimintakulut	-1 962	-1 783	90,9 %	-179	-1 962	90,9 %
TOIMINTAKATE	-8 188	-7 356	89,8 %	-832	-8 188	89,8 %

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Kirjasto- ja tietopalvelut

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
TOIMINTATUOTOT	559	512	91,6 %	47	559	91,6 %
Myyntituotot	66	101	152,9 %	-35	66	152,9 %
Maksutuotot	6	3	42,2 %	3	6	42,2 %
Tuet ja avustukset	330	286	86,8 %	44	330	86,8 %
Vuokratuotot	45	19	43,6 %	25	45	43,6 %
Muut toimintatuotot	113	103	91,5 %	10	113	91,5 %
TOIMINTAKULUT	-7 210	-6 767	93,9 %	-443	-7 210	93,9 %
Henkilöstökulut	-3 606	-3 581	99,3 %	-25	-3 606	99,3 %
Palvelujen ostot	-1 007	-808	80,2 %	-199	-1 007	80,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-919	-738	80,3 %	-181	-919	80,3 %
Muut toimintakulut	-1 678	-1 640	97,8 %	-38	-1 678	97,8 %
TOIMINTAKATE	-6 651	-6 255	94,0 %	-396	-6 651	94,0 %

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Osallisuus- ja hyvinvointipalvelut

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
TOIMINTATUOTOT		20		-20		
Tuet ja avustukset		20		-20		
Muut toimintatuotot		0		0		
TOIMINTAKULUT	-1 537	-1 121	72,9 %	-416	-1 537	72,9 %
Henkilöstökulut	-533	-493	92,5 %	-40	-533	92,5 %
Palvelujen ostot	-284	-111	39,0 %	-173	-284	39,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-76	-25	32,6 %	-51	-76	32,6 %
Avustukset	-360	-350	97,1 %	-10	-360	97,1 %
Muut toimintakulut	-284	-143	50,3 %	-141	-284	50,3 %
TOIMINTAKATE	-1 537	-1 101	71,6 %	-436	-1 537	71,6 %

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Liikunta- ja kulttuuripalvelut – sitovuus yhteensä

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
TOIMINTATUOTOT	1 706	2 019	118,4 %	-314	1 706	118,4 %
Myyntituotot	58	22	37,6 %	36	58	37,6 %
Maksutuotot	865	1 054	121,9 %	-189	865	121,9 %
Tuet ja avustukset	117	128	110,0 %	-12	117	110,0 %
Vuokratuotot	633	784	123,9 %	-151	633	123,9 %
Muut toimintatuotot	33	31	93,3 %	2	33	93,3 %
TOIMINTAKULUT	-31 868	-31 757	99,6 %	-112	-31 868	99,6 %
Henkilöstökulut	-3 320	-3 108	93,6 %	-212	-3 320	93,6 %
Palvelujen ostot	-2 742	-2 688	98,0 %	-55	-2 742	98,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 364	-1 554	113,9 %	190	-1 364	113,9 %
Avustukset	-13 400	-13 425	100,2 %	24	-13 400	100,2 %
Muut toimintakulut	-11 042	-10 982	99,5 %	-60	-11 042	99,5 %
TOIMINTAKATE	-30 163	-29 737	98,6 %	-425	-30 163	98,6 %

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Liikuntapalvelut

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
TOIMINTATUOTOT	1 547	1 837	118,7 %	-290	1 547	118,7 %
Myyntituotot	47	22	46,4 %	25	47	46,4 %
Maksutuotot	854	1 045	122,3 %	-191	854	122,3 %
Tuet ja avustukset		2		-2		
Vuokratuotot	612	751	122,8 %	-139	612	122,8 %
Muut toimintatuotot	33	17	50,2 %	17	33	50,2 %
TOIMINTAKULUT	-17 200	-17 255	100,3 %	55	-17 200	100,3 %
Henkilöstökulut	-3 091	-2 836	91,7 %	-255	-3 091	91,7 %
Palvelujen ostot	-2 353	-2 445	103,9 %	92	-2 353	103,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 300	-1 480	113,9 %	180	-1 300	113,9 %
Avustukset	-162	-176	109,1 %	15	-162	109,1 %
Muut toimintakulut	-10 295	-10 319	100,2 %	24	-10 295	100,2 %
TOIMINTAKATE	-15 653	-15 418	98,5 %	-235	-15 653	98,5 %

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Kulttuuripalvelut

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum.	TA
TOIMINTATUOTOT	159	182	114,9 %	-24	159	114,9 %	
Myyntituotot	11			11	11		
Maksutuotot	10	9	85,3 %	1	10	85,3 %	
Tuet ja avustukset	117	127	108,4 %	-10	117	108,4 %	
Vuokratuotot	21	33	158,7 %	-12	21	158,7 %	
Muut toimintatuotot		14		-14			
TOIMINTAKULUT	-14 668	-14 502	98,9 %	-166	-14 668	98,9 %	
Henkilöstökulut	-229	-272	118,9 %	43	-229	118,9 %	
Palvelujen ostot	-389	-243	62,4 %	-146	-389	62,4 %	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-64	-74	115,4 %	10	-64	115,4 %	
Avustukset	-13 239	-13 249	100,1 %	10	-13 239	100,1 %	
Muut toimintakulut	-747	-664	88,9 %	-83	-747	88,9 %	
TOIMINTAKATE	-14 510	-14 320	98,7 %	-190	-14 510	98,7 %	

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Kaupunginmuseo -sitovuus

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahas seuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
TOIMINTATUOTOT	841	1 337	158,9 %	-496	841	158,9 %
Myyntituotot	244	213	87,3 %	31	244	87,3 %
Maksutuotot	463	875	189,2 %	-412	463	189,2 %
Tuet ja avustukset		151		-151		
Vuokratuotot	85	5	6,2 %	80	85	6,2 %
Muut toimintatuotot	50	93	185,8 %	-43	50	185,8 %
TOIMINTAKULUT	-6 601	-6 710	101,7 %	109	-6 601	101,7 %
Henkilöstökulut	-2 347	-2 547	108,5 %	199	-2 347	108,5 %
Palvelujen ostot	-1 543	-1 512	98,0 %	-31	-1 543	98,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-300	-409	136,3 %	109	-300	136,3 %
Avustukset		0		0		
Muut toimintakulut	-2 411	-2 243	93,0 %	-168	-2 411	93,0 %
TOIMINTAKATE	-5 760	-5 373	93,3 %	-387	-5 760	93,3 %

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Kansainväliset urheilutapahtumat

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
TOIMINTATUOTOT		0		0		
Vuokratuotot		0		0		
TOIMINTAKULUT	-298	-297	99,8 %	-1	-298	99,8 %
Palvelujen ostot	-68	-128	189,8 %	61	-68	189,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8	-5	61,7 %	-3	-8	61,7 %
Avustukset		-3		3		
Muut toimintakulut	-222	-161	72,4 %	-61	-222	72,4 %
TOIMINTAKATE	-298	-297	99,8 %	-1	-298	99,8 %

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Lahden kaupunginorkesteri

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Taseyksikkö, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taseyksikkö	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Tilinpäätös edv.	Toteuman muutos%	TA/TP muutos%
▲						
Kaupunginorkesteri 1024						
Liikevaihto	653	327	50,1	161	103,1	305,2 %
Liiketoiminnan muut tuotot	217	390	179,9	413	-5,6	-47,5 %
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	5 415	5 415	100,0	5 065	6,9	6,9 %
Materiaalit ja palvelut	-1 158	-1 120	96,7	-956	17,2	21,2 %
Henkilöstökulut.	-4 144	-4 131	99,7	-3 933	5,0	5,4 %
Poistot ja arvonalentumiset.	-67	-59	87,4	-59	-0,9	13,3 %
Liiketoiminnan muut kulut	-915	-865	94,6	-864	0,1	5,9 %
Liiketoiminnan yli- / alijäämä	0	-43	-1085125,0	-173	-75,5	-100,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut.		0		0	-119,6	-100,0 %
TASEYKSIKÖN TULOS	0	-43	-1085933,2	-173	-75,4	-100,0 %

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Lahden kaupunginteatteri

Talouden toteuman seuranta tilikausi 2022 (1 000 euroa)

Taseyksikkö, 1000 € | 2022, tammi - joulukuu

Taseyksikkö	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Tilinpäätös edv.	Toteuman muutos%	TA/TP muutos%
▲ Kaupunginteatteri 1025						
Liikevaihto	1 811	1 081	59,7	729	48,3	148,5 %
Liiketoiminnan muut tuotot	159	491	308,3	782	-37,1	-79,6 %
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	7 238	7 238	100,0	6 972	3,8	3,8 %
Materiaalit ja palvelut	-1 760	-1 539	87,4	-1 432	7,4	22,9 %
Henkilöstökulut.	-4 879	-4 922	100,9	-4 436	10,9	10,0 %
Poistot ja arvonalentumiset.	-182	-175	96,3	-172	1,7	5,5 %
Liiketoiminnan muut kulut	-2 378	-2 251	94,7	-2 156	4,4	10,3 %
Liiketoiminnan yli- / alijäämä	10	-76	-763,1	285	-126,8	-96,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut.	-10	-10	96,6	-9	3,3	6,9 %
TASEYKSIKÖN TULOS	0	-86	45249863,5	276	-131,2	-100,0 %

LAHTI-KAUPUNKI

LIITE 2

- Strategian toimenpiteiden toteuman seuranta tilikausi 2022

Kärkihankkeiden toteumat 2022

1. Hiilineutraali ympäristökaupunki
2. Lahti opiskelu- ja tiedekaupunki
3. Työtä ja kasvun edellytyksiä
4. Digitaalisesti palveleva Lahti
5. Harrastustakuu ja arkiliikunta

HIILINEUTRAALI YMPÄRISTÖKAUPUNKI

Kärkihankkeen myötä Lahti sai lisävauhtia hiilineutraalille rakentamiselle. Pientalorakentajille suunnattu opas hiilineutraaliin rakentamiseen valmistui ja ilmastoviisas taloyhtiö-hanke käynnistyi monen muuna hankkeen ja hankevalmistelun lisäksi. Lisäksi solmittiin aiesopimuksia yhteistyökumppaneiden kanssa. Osa kärjen toimenpiteistä jäi kuitenkin vielä kesken mm. ostopalvelujen kilpailuttamisista johtuvista hidasteista hitaudesta johtuen, mutta valtaosa niistä valmistuu vuoden 2023 puolella.

Lahden omassa rakennuskannassa tavoiteltuihin energiatehokkuustavoitteisiin ei aivan päästy, mutta tema edistyi merkittävästi kärkihankkeen myötä. Maankäyttöratkaisujen hiilipäästöjen kuvaamiseksi laadittavan mallin kehittämistyö saatiin hyvin käyntiin, mutta kokonaisuudessaan hankkeen toteuttaminen vaatii kärkihankkeelle varattua pitemmän ajanjakson. Jätehuollon osalta saatiin aikaan merkittävä edistysaskel, kun Lahden seudun jätelautakunta päätti siirtyä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen sekalaisen yhdyskuntajätteen osalta. Kestävä liikkuminen edistyi merkittävästi joukkoliikenteen vähäpäästöisten käyttövoimien osuuden kasvaessa ja kaupunkipyöräjärjestelmän ensimmäisen täyden kauden myötä. Mankeleille asetetusta käyttöasteen tavoitteesta jäätiin, vaikka pyörät saivat asukkailta hyvän vastaanoton. Vuodelle 2023 päätettiin tuplata pyörien määrä ja lisätä asemapaikkoja.

Asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin luontolähtöinen edistäminen eli Luontoaskel terveyteen - Lahden seudun terveys- ja ympäristöohjelma 2022-2023 eteni mm. onnistuneen CO2-pudottajat -viestintäkampanjan myötä. Yritysten ja yritysypäristöjen hiilineutraaliuden edistäminen ei edennyt toivotusti, mutta aiheeseen saadaan lisäeväitä jatkossa kestävyysteemoihin liittyvää yritys yhteistyötä korostavan EU:n kaupunkimission kautta.

HIILINEUTRAALI YMPÄRISTÖKAUPUNKI

Toteutui	Toteutui osittain	Ei toteutunut
		
4 KPL	5 KPL	0 KPL

- Edistetään hiilineutraalia rakentamista
- Edesautetaan yritysten ja yritysypäristöjen hiilineutraaliutta
- Parannetaan Lahden oman tilakannan energiatehokkuutta
- Tehostetaan jätteiden lajittelua ja keräämistä
- Edistetään kestävästä liikkumista
- Valmistellaan malli maankäyttöratkaisujen hiilipäästöjen kuvaamiseksi sekä kompensoimiseksi
- Edistetään asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia luontolähtöisesti
- Parannetaan tapahtumien ympäristövastuullisuutta
- Viestitään ja markkinoidaan hiilineutraalia elämää vetovoimatekijänä

HIILINEUTRAALI YMPÄRISTÖKAUPUNKI - SIVI

 Tavoitteet toteutuivat
 Tavoitteet toteutuivat osittain
 Tavoitteet eivät toteutuneet

Toimenpiteet	Lähtö / tavoitetaso	Mittari	Mittarin toteutuma ja tehdyt toimenpiteet
<p>Edistetään asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia luonto-lähtöisesti Koha + sivi + kympp</p> 	<p>Luonnon ja ihmisen hyvinvoinnin yhteyden tunnistamiseksi ja hyvinvoinnin edistämiseksi on laadittu Lahden seudun 10v. ohjelma (Luontoaskel terveyteen). Teemoina mm. ruoka, liikkuminen, asuminen, luontokontaktit, yhteistyö. Tavoite: toimenpideohjelman toteuttaminen ja toiminnan vakiinnuttaminen.</p>	<p>Luontoaskel terveyteen- toimenpideohjelman toteutuminen</p>	<p>Luontoaskel terveyteen -ohjelman asiantuntijatyöpajoja toteutettu 4 ja ohjausryhmä kokoontunut 3 kertaa (Päijät-Sote, Yliopistokampus, Lahden kaupunki)</p> <p>Toimenpideohjelmalla on työstetty kahdessa kaupungin omassa työpajassa kevään aikana ja työstöä jatkettu syksyllä palvelualueiden edustajien kanssa.</p> <p>Ohjelmaa esitelty mm. palvelualueiden johtoryhmille, Ruoka-askel -hankkeen osallistujille, kumppanuuspöydille sekä useissa valtakunnallisissa ja kansainvälisissä tapahtumissa sekä julkaisuissa.</p> <p>Viestintäkampanja CO2-pudottajat toteutettiin onnistuneesti (Lahden kaupunki, Päijät-Sote, Yliopistokampus).</p> <p>Ohjelman teemoja toteutettu mm. kestävä liikunnan työssä ja kouluruokailun kehittämissä piloteissa. Lahden kaupunki sai AKKE-rahoituksen Luonto elvyttää -hankkeelle, joka kohdistuu pitkäaikaistyöttömiin.</p> <p>TerveSos 24. - 25.5.2022 (Päijät-Sote, THL, Lahden kaupunki)</p> <p>17.11.2022 Hyvinvointia kestäväällä ravitsemuksella, moniammatillinen koulutuspäivä toteutettiin Lahdessa (Päijät-Sote, Lahden kaupunki)</p> <p>24.11.2022 Lahden tiedepäivässä planetaarinen terveys teemana.</p>
<p>Parannetaan Lahden oman tilakannan energia- tehokkuutta Koha + sivi</p> 	<p>Nykyisen KETS sopimuksen lähtötaso Lahden kaupungin toimitilojen uudisrakentaminen on kokonaisuudessaan parempaa lähes-nolla- tai nollaenergiatasoa</p> <p>Edistetään vähähiilisyttä ja kiertotaloutta päiväkotij- ja koulurakentamisessa sekä näiden yksiköiden toiminnassa: Launeen päiväkotij toimii pilottina rakentamisen tai peruskorjauksen vähähiilisyden ja kiertotalouden osalta. Varmistetaan tarvittavat toimenpiteet, jotta myös käytön aikainen vähähiilisyys ja kiertotalous toteutuvat. Toinen pilottikohde on Myllypohjan koulu.</p> <p>Puurakentamisen edistäminen: Puurakentamista on hyvin vähän / Puurakentaminen ensisijainen vaihtoehto</p> <p>Ympäristöluokituksen pilotointi: Ympäristöluokituksia ei ole käytössä/ Rakennushankkeissa pilotoidaan kansallisia ympäristöluokituksia</p>	<ul style="list-style-type: none">- Sopimuksen säästötavoitteet- Rakennusten energiatehokkuuden suunnitteluohjetta päivitetään tarvittaessa- Launeen päiväkodin rakentamisen/peruskorjauksen ja Myllypohjan koulun hankintakriteerit vähähiilisyden ja kiertotalouden kiertäjinä.-Materiaalien lajittelu päiväkodeissa ja kouluissa tehostunut: kyselyn tulos. Uusitaan kysely yksiköille.- Hankkeissa tehdään vaihtoehtoverailut- Isoissa talonrakennushankkeissa tehdään hiilijalanjälkilaskenta ja elinkaaren aikaisten ympäristövaikutusten laskenta- Rakennushankkeissa pilotoidaan eri ympäristöluokituksia	<p>Hiilijalanjälki- ja elinkaarikustannuslaskenta sekä vaihtoehtojen vertailu on tehty uusissa hankesuunnitelmissa. Pilottikohteiden hankesuunnittelu etenee,</p> <p>Hankintakriteereitä kehitetään.</p> <p>Hiilineutraalin rakentamisen vaikutus otettu huomioon talousarviovalmistelussa.</p> <p>Renkomäen monitoimitalohankkeessa pilotoidaan RTS-ympäristöluokitusjärjestelmää.</p> <p>- Alasenjärven koulussa (Myllypohjan koulu ja Kunnaksen koulu yhdistyminen 1.8.2021) on keväällä 2022 kehitetty materiaalien lajittelua hankkimalla lisää lajitteluastioita ja tehostettu lajittelua osana opetusta ja oppimista. Toimintaa on jatkettu syksyllä 2022.</p> <p>- Syksyllä 2022 käynnistetty perusopetuksen koulujen lajittelukäytänteiden nykytilanteen kartoitus.</p> <p>- Varhaiskasvatuksessa on käytössä kestävä kehityksen toiminta- ja arviointimalli.</p>

LAHTI OPISKELU- JA TIEDEKAUPUNKI

Vuonna 2022 Lahti jatkoi kehittymistään yliopisto-, korkeakoulu- ja opiskelukaupunkina. LUT-yliopiston kandidaatti- ja maisterikoulutukset ovat hyvässä vauhdissa ja alueen tutkimustoiminta kehittyä. Vuoden aikana onnistuttiin myös edistämään LUT-yliopiston ja LAB-ammattikorkeakoulujen TKI-laboratorioita yrityksiä ja korkeakoulujen yhteistyössä mm. kuitutekniikassa ja kiertotaloudessa. Innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen hankerahoitusta saatiin liikkeelle alueen TKI-toimintaan kestävyys- ja urheiluteemoissa. Uusia TKI-avauksia lähdettiin valmistelemaan mm. elintarviketeollisuudessa ja mekatroniikassa alueellisessa yhteistyössä.

LAHTI OPISKELU- JA TIEDEKAUPUNKI

Toteutui	Toteutui osittain	Ei toteutunut
		
4 KPL	2 KPL	0 KPL

- Vahvistetaan alueen korkeakoulujen, yrityksiä ja julkisen sektorin välistä innovaatioyhteistyötä ja ulkoisella rahoituksella toteutettavaa hanketoimintaa.
- Toteutetaan osaajakampanja alueellisessa yhteistyössä.
- Vahvistetaan kaupungin tapahtumatoimintaa oppilaitosyhteistyössä.
- Vahvistetaan lahtelaisten / lasten ja nuorten tiedekasvatusta yhteistyössä korkeakoulujen ja sivistyspalveluiden kaikkien yksiköiden yhteistyössä.
- Ylläpidetään monipuolista kaikenikäisten jatkuvan oppimisen tarjontaa
- Kehitetään kampusalueita

LAHTI OPIKELU- JA TIEDEKAUPUNKI - SIVI

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

Toimenpiteet	Lähtö / tavoitetaso	Mittari	Mittarin toteutuma ja tehdyt toimenpiteet
<p>Vahvistetaan lahtelaisten / lasten ja nuorten tiedekasvatusta yhteistyössä korkeakoulujen ja sivistyspalveluiden kaikkien yksiköiden yhteistyössä. Sivi</p> 	<p>JunnuYliopisto: - vuoden 2022 aikana saadaan JunnuYliopisto laajasti/kattavasti käyntiin ikäluokilla eskarit, peruskoulun 3., 5., 8. ja 9.-luokkalaiset, lukion 2. vuosikurssin opiskelijat - JunnuYliopisto tukee ja rikastuttaa opetussuunnitelman toteuttamista - JunnuYliopistolle muodostetaan pysyvä hallintorakenne</p>	<p>Osallistujamäärät Opettajien kokemus asiasta Malli on muodostettu</p>	<p>Toimintamalli on muodostettu. Lukion osallistujamäärät ovat tavoitteen mukaiset: kaikki lukion 2. opintovuoden opiskelijat (n. 650 opiskelijaa) osallistuivat JunnuYliopisto toimintaan. 3., 5., 8.-luokkalaisen opetuskokonaisuudet ovat opettajien käytössä. Osallistujamääristä ei ole saatu kattavaa tietoa. 50% 9.-luokkalaisista osallistunut syyslukukaudella JunnuYliopiston toimintaan, toiset 50% ikäluokasta on aikataulutettu kevätlukukaudelle 2023. Opettajien palautekyselyä ei ole saatu toimivaksi, palaute on ollut vähäistä. Prosessia kehitetään.</p>
<p>Ylläpidetään monipuolista kaikenikäisten jatkuvan oppimisen tarjontaa Sivi</p> 	<p>Wellamo-opisto tarjoaa monipuolisia oppimisen mahdollisuuksia kaikenikäisille. Kirjasto toimii jatkuvan oppimisen alustana ja tarjoaa monipuolista oppimista tukevaa tapahtumatoimintaa kaikenikäisille</p>	<p>Tarjonnassa olevan opetuksen määrä, min. 45 000 h Järjestettyjen tapahtumien määrä</p>	<p>Toteutuneet opetustunnit Wellamo-opistossa 50 483 tuntia. Tapahtumia järjestetty 398 kpl. Syksyllä asiakkaat palanneet jo normaalisti.</p>

TYÖTÄ JA KASVUN EDELLYTYKSIÄ

Vuoden 2022 aikana Lahden kaupungin pitkäjänteinen työ yritysystävällisyyden kehittämiseksi konkretisoitui sekä merkittävänä sijoittautumispäätöksinä että selvänä positiivisena kehityksenä valtakunnallisissa tutkimuksissa. Alkukesällä 2022 Fazer ilmoitti uuden makeistehtaansa sijoittamisesta Lahden Pippo-Kujalaan - myöhemmin syksyllä myös Kärkkäisen tulevalle logistiikkalaitokselle onnistuttiin löytämään tontti samalta alueelta. Kiertotalouden näkökulmasta merkittävä uutinen oli myös Kymijärven voimalaitosten läheisyyteen rakentuvan vetyinvestoinnin suunnittelu. Suomen Yrittäjien Kuntabarometrissä Lahti nousi yli 100 000 asukkaan kaupunkien toiseksi parhaaksi, myös kuntien imago tutkimuksessa Lahti paransi sijoitustaan selkeästi eniten. Lahden kaupungin omassa yritystutkimuksessa sekä yritysten suositteluhaluus, että yleisarvio kaupungin yritysystävällisyydestä nousi uuteen ennätykseen.

TYÖTÄ JA KASVUN EDELLYTYKSIÄ

Toteutui	Toteutui osittain	Ei toteutunut
		
6 KPL	3 KPL	0 KPL

- Vahvistetaan työnantajapalveluita ja koulutusyhteistyötä osana työllisyyden kuntakokeilua
- Vahvistetaan työllisyydenhoidon tukitoimia
- Lisätään osaavaa työvoimaa yrittäjyyskasvatuksella
- Tiivistetään nuorisopalveluiden ja työllisyyden kuntakokeilun välistä yhteistyötä
- Vakiinnutetaan Lahti at your service –palvelumalli
- Kaavoitetaan ja esirakennetaan Pippo-Kujalan aluetta.
- Selvitetään elinkeinoelämän raideyhteyksien toteutuskelpoisuudet
- Laaditaan yleiskaavan mahdollistamien elinkeinoelämän alueiden käyttöönottoaikataulu ja profilointi.
- Lisätään yritystontteja ja sujuvoitetaan yritysten sijoittumisprosessia

TYÖTÄ JA KASVUN EDELLYTYKSIÄ - SIVI

 Tavoitteet toteutuivat
 Tavoitteet toteutuivat osittain
 Tavoitteet eivät toteutuneet

Toimenpiteet	Lähtö / tavoitetaso	Mittari	Mittarin toteutuma ja tehdyt toimenpiteet
Lisätään osaavaa työvoimaa yrittäjyyskasvatuksella Koha + sivi 	<ul style="list-style-type: none">- Luodaan "yrityskummiluokka"-toimintamalli, jossa koulut tekevät suunnitelmallista yhteistyötä yrityskumppanien kanssa- Vakiinnutetaan koulujen ja yritysten välisen yrittäjyyskasvatusyhteistyön toimintamallit	<ul style="list-style-type: none">- Vähintään 50 %:lla kouluista nimetty yrityskummi	<ul style="list-style-type: none">- Kummiyritystoimintaa pilotoitiin Lahden Lyseon lukiossa ja Salpausselän peruskoulussa lukuvuoden 2021-2022 aikana.Kaupungin lukioille on nimetty yrityskummit 100 %:sti. Lisäksi Lahden Yhteiskoulun lukio sitoutunut alustavasti mukaan kummiyritystoimintaan.Perusopetuksen koulujen osalta kummiyritykset nimetty 10 Lahden kaupungin koululle.Kontaktoitu yrityksiä kummiyritystoimintaan osallistumisesta ja mukaan on lupautunut 13 yritystä.
Tiivistetään nuorisopalveluiden ja työllisyyden kunkokeilun välistä yhteistyötä Koha + sivi 	<p>Tavoitetaso :</p> <p>Nuorten työ- ja valmennuspalvelut linkitty tiiviisti kuntakokeiluun ja asiakkaan palvelupolku on sujuva. Nuorten työ- ja valmennuspalvelut toimii palveluntuottajana suhteessa kuntakokeiluun.</p> <p>Yhteyden syventäminen kuntakokeilun ja nuorisopalveluiden välille .</p> <p>Sovitetaan nuorten työ- ja valmennuspalvelujen toiminta kuntakokeilun kautta tuleviin tavoitteisiin ja sieltä tulevien nuorten tarpeisiin.</p>	<p>Yhteisesti sovitut toimintaprosessit ja mittarit</p> <p>Asiakasmäärä, sijoittuminen ja täyttöaste</p>	<p>Arjen yhteistyötä tehdään sekä vakiintunein tavoin että haetaan uusia yhteistyön muotoja. Kunto-hanke toimii läheisessä yhteistyössä niin kuntakokeilun nuorten tiimin että sivistystoimen nuorisopalvelujen kanssa etsivän nuorisotyön ja pajojen kanssa.</p> <p>Hyvinvointisuunnitelman mittarien yhteensovittaminen ei ole edennyt täysin suunnitellussa aikataulussa. Ohjaamon painopistettä työllisyyspalveluissa suunnataan tulevien vuosien aikana työhön ja koulutukseen ohjaavan matalan kynnyksen palvelun suuntaan ja se tulee sijoittumaan uuteen matalan kynnyksen valmennustiimiin organisaatiossamme.</p> <p>Pohjoismainen työvoimapalvelumalli korostaa asiakkaan omaa roolia työnhaun aktiivisena toimijana. Tämä näkyy nuorten tiimin asiakasprosessissa mm. lisääntyvinä asiakastapaamisina, jolloin odotettavissa on vaikuttavuutta aktiivointiasteeseen ja työmarkkinoille/koulutukseen sijoittumiseen tässä asiakasryhmässä. Asiakastapaamisia jää toteutumatta, koska osa asiakkaista ei ole saavu asiakastapaamisiin sovitusta.</p> <p>Nuorten palveluiden palveluesimies Lönnrot ja Kunto-hankkeen projektipäällikkö Torppavirta kuuluvat Lahden kaupungin Nuorten työ- ja valmennuspalveluiden ohjausryhmään. Muutenkin yhteistyötä nuorisopalvelujen ja työllisyyspalvelujen välillä on tiivistetty.</p> <p>Vuoden 2022 asiakasmäärä 210, sijoittuminen suunnitelman mukaisesti 60%, täyttöaste 84%</p>

DIGITAALISESTI PALVELEVA LAHTI

DigiOne projektin ohjelmistojen kehittämistyö jatkuu aikataulun mukaisesti ja pilottikouluissa. Kehitystyön aikainen ohjelmisto otetaan käyttöön vuoden 2023 aikana. Automaatiota lisättiin ottamalla käyttöön kaksi ohjelmistorobottia jätehuoltoon ja yksi sekä varhaiskasvatukseen että talouteen, yhteensä neljä robottia. Vuonna 2023 toteutetaan ict-palveluiden kilpailutus, josta syystä itsepalveluportaalin toiminnallisuuksia ei nähty järkeväksi kehittää. Sähköisen asiointin palveluprosesseissa tekoäly on käsitellyt vuoden aikana 86% kysymyksistä, joka on vapauttanut Lahti-Pisteen palveluneuvojien työaikaa muuhun käyttöön. Lahti-Pisteen käytössä olevaa asiakashallintajärjestelmän kirjauksia on täsmennetty laadukkaamman raportoinnin takaamiseksi sekä yhteistyötä Sataman ja Tilakeskuksen kanssa tiivistetty. E-Palautteen tekoäly toiminnallisuudella tavoiteltiin palautemäärien laskua sekä annettujen vastausten laadun parantamista. Kunnossapidon palautemäärät ovat laskeneet 36%. 3D Kaupunkimalli on otettu käyttöön ja osaksi Kaupunki ja ympäristöpalveluiden perusprosesseja. Käyttönotossa on samalla mahdollistettu ortokuvien ja IFS mallien siirrot Maanmittauslaitoksen Karttakuvapalveluun (WMS). Sähköisen asiointin kehittämishankkeessa on toteutettu liittymiä asiakkuudenhallintajärjestelmän, PowerBi raportoinnin, Chatin ja Dynasty-asianhallintajärjestelmän välillä. Ukrainan sodasta johtuen Kuntaliitto on tuonut turvallisuusnäkökulman ohjeistukseensa rakennetun ympäristön ja paikkatietoaineistojen julkaisemiseen liittyen. Kaupungin julkaistuja aineistoja on päivitetty uuden ohjeistuksen mukaiseksi eikä uusia aineistoja julkaistu. Suomi.fi viestit on otettu käyttöön neljässä uudessa palvelussa. Palveluiden digitaalista saavutettavuutta sekä digisyrjäytymisen ehkäisyssä Wellamo-opisto, kirjasto ja kaupungin orkesteri ovat lisänneet etäosallistumisen mahdollisuuksia tuottamissaan palveluissa. Digikoulutusten järjestämistä on jatkettu sekä ikäihmisille että muille kuntalaisille lähipalveluna ja etänä.

DIGITAALISESTI PALVELEVA LAHTI

Toteutui	Toteutui osittain	Ei toteutunu
		
5 KPL	1 KPL	0 KPL

- Osallistutaan kansalliseen oppimisen digitaalisen palvelualustan ja ekosysteemin luomiseen
- Lisätään automaatiota ja itsepalvelua palveluissa
- Kehitetään sähköisen asiointin palveluprosessia
- Kehitetään sähköisen asiointin seuranta, läpinäkyvyyttä ja raportointia
- Ehkäistään digisyrjäytymistä ja lisätään palveluiden digitaalista saavutettavuutta
- Hyödynnetään 3D-kaupunkimallia suunnittelutyössä ja havainnollistamisessa

DIGITAALISESTI PALVELEVA LAHTI - SIVI

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

Toimenpiteet	Lähtö / tavoitetaso	Mittari	Mittarin toteutuma ja tehdyt toimenpiteet
<p>Osallistutaan kansalliseen oppimisen digitaalisen palvelu-alustan ja ekosysteemin luomiseen</p> <p>Lahti osallistuu seitsemän suuren kaupungin yhteiseen DigiOne-hankeeseen Sivi + koha</p> 	<p>Lähtö: Lahti liittyi DigiOne-hankkeeseen vuoden 2021 alusta.</p> <p>Tavoite: Hanke jatkuu vuoteen 2028, hankkeen ensimmäisessä vaiheessa kehitetään palvelualusta ja oppimisen digitaaliset palvelut vuoden 2024 alkuun mennessä. Vuonna 2022 tavoite edetä suunnitelman mukaisesti</p>	<p>Kehittämishankkeen sopimusten ja suunnitelmien mukainen kehitystyö DigiOne-palveluiden käynnistyminen vuoden 2024 alusta alkaen.</p>	<p>Ohjelmistojen kehittämistyö on alkanut ja myös muu kehittämistyö jatkuu aikataulun mukaisesti.</p> <p>Kuntien toiminnanmuutoksen suunnitelmia valmistellaan.</p> <p>Pilottikoulujen henkilökuntaa on perehdytetty digioneen.</p> <p>Pedagogiset tukihenkilöitä on koulutettu toimimaan pilottikouluilla perehdyttäjinä ja kouluttajina.</p> <p>Tietohallinnon ja perusopetuspalveluiden työntekijöitä on osallistunut kehittämistyöhön ja erilaisiin validointityöpajoihin.</p> <p>- DigiOne-hankkeessa on ollut aikataulu- ja taloushaasteita. Digione-järjestelmä otetaan käyttöön pilottikouluissa vuoden 2023 aikana. Muiden peruskoulujen käyttöönotto toteutetaan vuonna 2024.</p> <p>Lahdesta ei ole pilottilukioita. Lukioiden käyttöönotto siirtynyt eteenpäin.</p> <p>- Elokuusta alkaen Lahden uusi opetus- ja kasvatusjohtaja on toiminut Lahden kaupungin edustajana hankkeen ohjausryhmässä ja valmisteleavassa ohjausryhmässä. Lahden hankepääällikkö vaihtui marraskuussa.</p> <p>-Sivistyslautakunta on hyväksynyt sopimusmuutoksen 13.12.2022.</p>
<p>Lisätään automaatiota ja itsepalvelua palveluissa</p> <p>Koha+sivi+kymp</p> 	<p>Tavoitteena vähintään 5 uutta automatoitua prosessia.</p> <p>Vähintään 3 uutta "itsepalveluominaisuutta" IT-peruspalveluissa</p>	<p>Automatoitujen prosessien määrä.</p> <p>Uusien It-peruspalveluiden "itsepalveluominaisuuksien" määrä</p>	<p>- Robotin käyttöönotto (talous, varhaiskasvatus, tulorekisteri) – kaksi robottia talous ja varhaiskasvatus saatiin toteutettua, mutta tulorekisterirobottia ei saatu toimintaan. Projektissa todettiin, ettei kustannus/hyötysuhde ollut riittävä, joten nämä eivät jääneet käyttöön.</p> <p>- Päätösvalmistelun automatisoinnissa robotti käytössä jätehuollon prosesseissa. Jätehuollossa kaksi robottia käytössä ja jatkoa varten on tehty sopimus Tieran robottipalvelusta, johon robotit siirretään.</p> <p>Käyttövaltuushallinnon projekti on kesken ja itsepalveluportaalin toiminnallisuuksia ei tässä vaiheessa ole ollut järkevää edistää 2023 tapahtuvan perus-ict-toimittajakilpailutuksen vuoksi</p>

DIGITAALISESTI PALVELEVA LAHTI - SIVI

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

Toimenpiteet	Lähtö / tavoitetaso	Mittari	Mittarin toteutuma ja tehdyt toimenpiteet
<p>Kehitetään sähköisen asiointin palvelu-prosessia Koha + sivi + kymp</p> 	<p>Lisätään palautteiden keräämisen ja käsittelyn automatisointia. Uusien menetelmien kartoitus, kuten tekoälyn hyödyntäminen. Tavoitteena, että tekoäly käsittelee 75 % kysymyksistä.</p> <p>Parannetaan asiakkaan asian kulkemista CRM-järjestelmässä, niin että asiakkaan kirjaus seuraa asiakasta.</p>	<p>Tekoälyn käsittelemien kysymysten määrä ilman siirtoa asiakaspalvelijalle. On/ei ole otettu käyttöön ePalautteeseen osio, joka hyödyntää tekoälyä</p> <p>Asioiden lkm, jotka on siirretty CRM kautta eteenpäin Tahojen lkm, joille CRM kautta dataa on siirretty</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tekoäly käsitellyt kysymyksiä 86,6% 1.1.-31.12.2022 - Keskustelujen määrä 2706 - 3,7% on siirtynyt Chat-keskusteluiksi (palveluneuvojan vastattavaksi) -E-palautte: Tekoälysovellus on käytössä mutta ei käsittele palautteita automaattisesti vaan tekoälytoiminnallisuudella pyritään vähentämään palautteiden määrää tarjoamalla palautteen antajalle samankaltaisia tai lisätietoa aiheesta. - Vuosien 2022 ja 2023 kunnossapidon palautemäärissä on 36% lasku. - CRM:n kirjauksia on täsmennetty, jotta saadaan selkeämmät raportit LahtiPisteen toiminnasta. - Puhelinpalveluiden siirtäminen Lahti-pisteen hoidettavaksi 1.6.2023. Tavoitteena mahdollisimman monipuoliset yhteydenottokanavat kuntalaisille. - Satama: Aloitettu veneiden talvisäilytysvaraukset. Lahtipisteen hoidettavaksi palveluneuvojan kautta. - Tilakeskus: Avaimenhallinta ja tilanvarusprossien kehittäminen.
<p>Ehkäistään digi-syrjäytymistä ja lisätään palveluiden digitaalista saavutetta Sivi</p> 	<p>Verkkoaineistot, tilaisuudet ja tapahtumat verkossa: Vähintään 5% kirjaston, Wellamo-opiston, museon, orkesterin ja kulttuuripalveluiden tapahtumista on digitaalisesti saavutettavia.</p> <p>-Tavoitteena 1500kpl konserttisovelluksen latausta. -Kuntalaista tukevien koulutusten ja ohjaustilanteiden määrä sekä mahdollisuus laitteiden käyttöön (Kirjasto vähintään 150 koulutus/ohjaustapahtumaa, Wo koulutuksia min. 50 kpl). -Luodaan seudullinen yhteistyöverkosto digitukea tarjoavien toimijoiden kesken. - Jatketaan senioreiden digitukiprojektia koronarajoitukset huomioiden digitukiklinikalla sekä verkossa.</p>	<p>-Digitaalisesti saavutettavien tapahtumien prosenttiosuus kaikista tapahtumista. -Kaupunginorkesterin SL Classiclive - konserttisovelluksen käyttömäärät. -Koulutus/ohjaustapahtumien lkm. - Seudullinen yhteistyöverkosto on/ei ole luotu - Digitukiklinikalla ja verkkosivuilla käynnit. - Toteutuneiden digikinkereiden lkm. - Digikinkereihin osallistuneiden lkm.</p>	<p>5% kirjaston tapahtumista on tarjottu myös etäosallistumismahdollisuudella ja niihin on osallistunut etänä 2099 asiakasta. 5% Wellamo-opiston opetuksesta verkko-opetusta, (sisältää myös hybridiopetuksen) sekä laajassa oppilastöiden diginäyttelyssä kävijöitä 2588. Orkesterin konserttisovelluksen latauksia 1700 kpl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vuoden 2022 avustushaussa yhdistykset eivät hakeneet kohdennetusti avustuksia digitaalisen osallisuuden kehittämiseen. - Wellamo-opisto järjestänyt 311 tuntia digiohjausta ja tietotekniikan opetusta 585 tuntia - Kirjasto on järjestänyt syyskuun loppuun mennessä 219 aikuisten digiopastus/ohjaustapahtumaa. - Kehitetty osbu:n toimintamallia ja arvioitu siinä käytettävää osallisuusalan uutta versiota. Lisätty sosiaalisen median hyödyntämistä kumppanuuspöydissä. <p>Senioreiden digikinkeritoiminta on tavoittanut ikääntyneitä koronarajoitusten jälkeen. Kinkereitä on järjestetty Lahden keskustassa ja Nastolassa yhteensä 55 kertaa. Osallistumisia on ollut 2156, joista uusia 100. Linkkisivuihintoja yht. 16 452. Kinkereiden lisäksi digitukiklinikka toimii kerran viikossa, kävijöitä yht. 245. Toiminnasta saatu hyöty: keskustan kinkereit; erittäin paljon 48,2%, paljon 44,6%, Nastolan kinkereit; erittäin paljon 42,9%, paljon 47,6%. Takataskussa 155 digituen yksilöohjaukset. Lisäksi järjestetty kuusi ryhmämuotoista digikoulutusta (26 kokoontumista), joissa 89 osallistumiskertaa.</p>

DIGITAALISESTI PALVELEVA LAHTI - SIVI

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteet toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

Toimenpiteet	Lähtö / tavoitetaso	Mittari	Mittarin toteutuma ja tehdyt toimenpiteet
<p>Kehitetään sähköisen asioinnin seuranta, läpinäkyvyyttä ja raportointia Koha + sivi + kymp</p> 	<p>Sähköisen asioinnin seuranta ja raportointi</p> <ul style="list-style-type: none">- Asiakastiedon(CRM) tuominen johdon raportointi-järjestelmään (PowerBI)- Luodaan kunnan käyttämiin rakennusvalvonnan sähköisiin asiointipalveluihin kyvykkyys hallita IFC-tietomalleja(3D) sekä kyvykkyys siirtää tietoja IFC tietomalleista kuntien rekistereihin ja 3D kaupunkimalleihin. <p>Lisätään avoimia data-aineistoja. Tavoite 2 uutta data-aineistoa.</p> <p>Sähköisen asioinnin läpinäkyvyys</p> <ul style="list-style-type: none">- Suomi.fi viestit palvelu käytössä asioiden etenemisen ilmoituskanavana vähintään kahdessa keskeisessä asiointia tukevassa tietojärjestelmässä	<p>Asiakastieto on/ei ole tuotu johdon raportointijärjestelmään.</p> <p>Asiointipalvelussa ei ole/ on kyvykkyys hallita ja siirtää tietoja IFC-tietomalleista(3D) Vastaanotetut IFC-tietomallit(3D) lkm</p> <p>Uusien data-aineistojen lkm.</p> <p>Suomi.fi viestit integraatiot perusjärjestelmiin: määrä</p>	<ul style="list-style-type: none">- Integraatio Dynamics CRM:n ja PowerBI raportointijärjestelmän välillä valmis.- Integraatio Chatin ja Lahti-Pisteen asiakkuudenhallintajärjestelmän kanssa on valmistunut VM:n sähköisen asiakaspalvelun kehittämishankkeessa.- Integraatio Dynasty10 sähköisen asioinnin ja Dynamics CRM:n välille tehty.- Kuntaliiton uuden ohjeistuksen mukaan on päivitetty kaupungin avoimen datan aineistoja ja tiukentuneen ohjeistuksen vuoksi ei ole lisätty uusia paikkatietoaineistoja.- Kaupunkimalli on otettu käyttöön. Sen päivittäminen ja ylläpito on otettu osaksi perusprosesseja.- Suomi.fi viesteihin liittyen on lisätty seuraavat kanavat suomi.fi -palveluun:- Ympäristöterveys- Arkistopalvelut - tietopalvelu,- Vaalit- Tietosuoja <p>WMS palvelussa ilman tunnusta Kantakartta, Ajantasa-asemakaava, Opaskartta, Yleiskaava ja yhtä lukuun ottamatta ortokuvat eri vuosilta. Tunnuksen vaatii kantakartan maastotiedot sekä vuoden 2022 ortoilmakuva.</p> <p>WFS-palvelusta ilman tunnusta aluejakoja sekä osoitepisteet. Tunnuksen takaa saa auki noin 100 tasoa, kuten rakennukset, kiinteistöt, ladut jne</p> <p>Sähköiseen lupa-asiointipalveluun on luotu mahdollisuus IFC-mallien lisäämiselle. Rakennusvalvonnan henkilöstö on suorittanut tietomallia käsittelyyn liittyvän peruskoulutuksen.</p> <p>Suomi.fi -integraatiota ei ole toteutettu paikkatietojärjestelmään. Asiasta keskusteltu kuntien ja ohj toimittajan yhteistyöryhmässä mutta toteutus on siirtynyt aikataulusyistä seuraavalle vuodelle.</p>

HARRASTUSTAKUU JA ARKILIIKUNTA

Harrastelahti.fi-sivusto uudistui helmikuussa 2022. Sivusto toimii kaikenikäisten harrastus- ja vapaa-ajan toiminnan kotipesänä, jota kehitetään edelleen käyttäjien palautteen pohjalta. Kevään aikana kuultiin laajasti lasten ja nuorten harrastustoiveita, jonka pohjalta suunniteltiin lukuvuoden 2022–2023 harrastustoimintaa. Harrastamisen Lahden mallin hankkeen toimintaa koulupäivän yhteydessä toteutettiin kaikilla kouluilla 1.–9.-luokkalaisille. Alakouluissa toimintaa toteuttavat seurakunnat ja järjestöt. Paikallisten toimijoiden kanssa tavattiin useasti yhteistyön vahvistamiseksi. Nuorisopalveluille palkattiin syksyllä 2022 kahdeksan kokopäiväistä harrastustoiminnan ohjaajaa vastaamaan yläkoulujen harrastustoiminnasta ja mahdollisuuksien mukaan he tarjosivat toimintaa myös alueen 5.–6.-luokkalaisille. Etsivän harrastustoiminnan toimenpiteiden kautta nuoret löysivät itselleen harrastuksia. Palveluverkkotarkastelua on tehty osana ulkoliikkumisalueiden johtoryhmän työtä. Urheilukeskuksen Master Plan -suunnitelman tekeminen on aloitettu, mutta mm. ulkoliikkumisalueiden kuntotilakartoitusta, peruskorjaussuunnittelua ja korjaussuunnitelmien laatimista ei ole vielä aloitettu. Toimintamalli yleisten alueiden lupaprosessien joustavampaan suuntaan kehittämiseksi on valmistelussa: Kaikki luvat haetaan ja myönnetään e-lupapalvelun kautta ja näkyvät karttamerkinnöin karttapalvelussa. Tehostetun talvihoidon pääreittien (pyöräily- ja kävelyreitit) kokonaispinta-ala kasvoi. Suunnittelun ja uusien kohteiden toteutuksen yhteydessä huomioitu tavoite siirtää pyöräilyä ajoradalle.

HARRASTUSTAKUU JA ARKILIIKUNTA

Toteutui	Toteutui osittain	Ei toteutunut
		
2 KPL	3 KPL	0 KPL

- Varmistetaan lasten ja nuorten harrastusmahdollisuudet yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
- Ulkoliikkumisalueiden palveluverkkohanke
- Luodaan toimintamalli kolmannen sektorin toteuttamaan harrastepohjaiseen liikuntarakentamiseen.
- Kehitetään pyöräily ja kävelyteiden kunnossapitoa sekä opastusta. Siirretään pyöräilyä ajoradalle ja pudotetaan nopeusrajoituksia liikenneturvallisuuden parantamiseksi

HARRASTUSTAKUU JA ARKILIIKUNTA - SIVI

- Tavoitteet toteutuivat
 Tavoitteet toteutuivat osittain
 Tavoitteet eivät toteutuneet

Toimenpiteet	Lähtö / tavoitetaso	Mittari	Mittarin toteutuma ja tehdyt toimenpiteet
Varmistetaan lasten ja nuorten harrastusmahdollisuudet yhteistyössä eri toimijoiden kanssa Sivi 	<p>- Jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus itseään kiinnostavaan harrastukseen</p> <p>- Lasten ja nuorten harrastustakuu toteutuu eri toimijoiden yhteistyönä ja kaupunkitasoisesti koor-dinoituna</p>	<p>- Harrastusmahdollisuudet ovat kaikkien lasten ja nuorten tiedossa</p> <p>- Yhteistyötahojen määrä</p>	<p>- Keväällä 2022 on järjestetty lasten ja nuorten harrastustoimintaa kouluissa osana valtakunnallista kehittämishanketta. Syksyllä on käynnistetty uusi hankekausi.</p> <p>- Harrastustoiminnan järjestämiseen on keväällä 2022 osallistunut kaupungin eri toimijoiden lisäksi 14 seuraa ja yhdistystä.</p> <p>- Lukuvuonna 2022–2023 hankkeessa toimintaa on 25 koulussa, yläkouluissa toimii 8 kokoaikaista harrastustoiminnan ohjaajaa, alakouluissa toimintaa toteuttavat seurakunnat ja järjestöt. Yhteistyökumppaneita on yhteensä 15. Toiminta on suunniteltu kevään 2022 harrastustoivekyselyn tuloksien pohjalta. Syksyllä 2022 harrastamisen Lahden mallin harrasteryhmiä 1.–9.-luokkalaisten on yht. 136.</p> <p>- Kaikille 7.-luokkalaisten on toteutettu henkilökohtainen harrastusohjaus syksyllä 2022.</p> <p>- Koulupäivän yhteydessä järjestettävästä harrastustoiminnasta on tiedotettu kohdennetusti oppilaita ja huoltajia Wilma-järjestelmässä.</p> <p>-Koordinaatio on edistänyt harrastustoimijoiden yhteistyötä. Yhteistyökäytänteiden rakentaminen on edennyt suunnitellusti.</p> <p>-Harrastelahti.lahti.fi -sivuston uudistus on toteutettu keväällä 2022. Sivuston kautta ilmoittautuneista osallistujista 50,7 %:lle hankkeen kautta järjestetty harrastus oli ainoa ohjattu harrastus.</p>
Ulkoliikkumis-alueiden palveluverkkohanke Kymp + Sivi + Koha 	<p>Tavoitetaso:</p> <p>- Palveluverkko-tarkastelu valmis: Arkiliikuntapaikat/koulujen/monitoimitalojen liikunta-alueet</p> <p>- Vastuut ja tehtävänjaot on määritelty selkeästi. (mm. luontoliikunta)</p>	<p>- Tarkastelu on/ei ole tehty</p> <p>- Vastuumäärittely on/ei ole tehty</p>	<p>Suurimmat tarpeet on listattu ja isoimpien kohteiden suunnittelu ja toteutus edennyt ja investiohjelma/työohjelma päivitetty. Vastuujako tarkentuu ulkoliikkumisen johtoryhmän säännöllisen työskentelyn kautta edelleen ryhmän työn jatkuessa. Suurempien kohteiden vastuut määritelty, pienempiä tarkennetaan. Investointeja koskevia palaute- ja ideoiden päällekkäisiä keruujärjestelmiä muodostunut liiallisesti.</p> <p>Valtionapuhakuprosessi (vuosittaiset haut/rahoitussuunnitelmailmoitukset) liikuntapalveluiden hoidossa, avustusten saaminen valtionhallinnon poliittisten päätösten varassa.</p> <p>- Palveluverkkotarkastelua tehdään osana ulkoliikkumisalueiden johtoryhmän työtä</p> <p>- Urheilukeskuksen Master Plan –suunnitelman tekeminen on aloitettu</p> <p>- Reittityypistöt on pääosin tunnistettu, niille on päätetty yhteiset nimikkeet ja sovittu päävastuulliset. Päävastuullisten työn tueksi on nimitetty avainhenkilöt ja erikseen on tunnistettu ja nimetty vastuulliset henkilöt auttamaan, kun reitit risteävät eri vastuutahojen reittien kanssa. Laajentumissuunnittelua ei ole toteutettu</p> <p>Ulkoliikkumisalueiden kuntotilakartoitusta, peruskorjaussuunnittelua eikä korjaussuunnitelmien laatimista ole aloitettu</p>

LAHTI-KAUPUNKI

LIITE 3

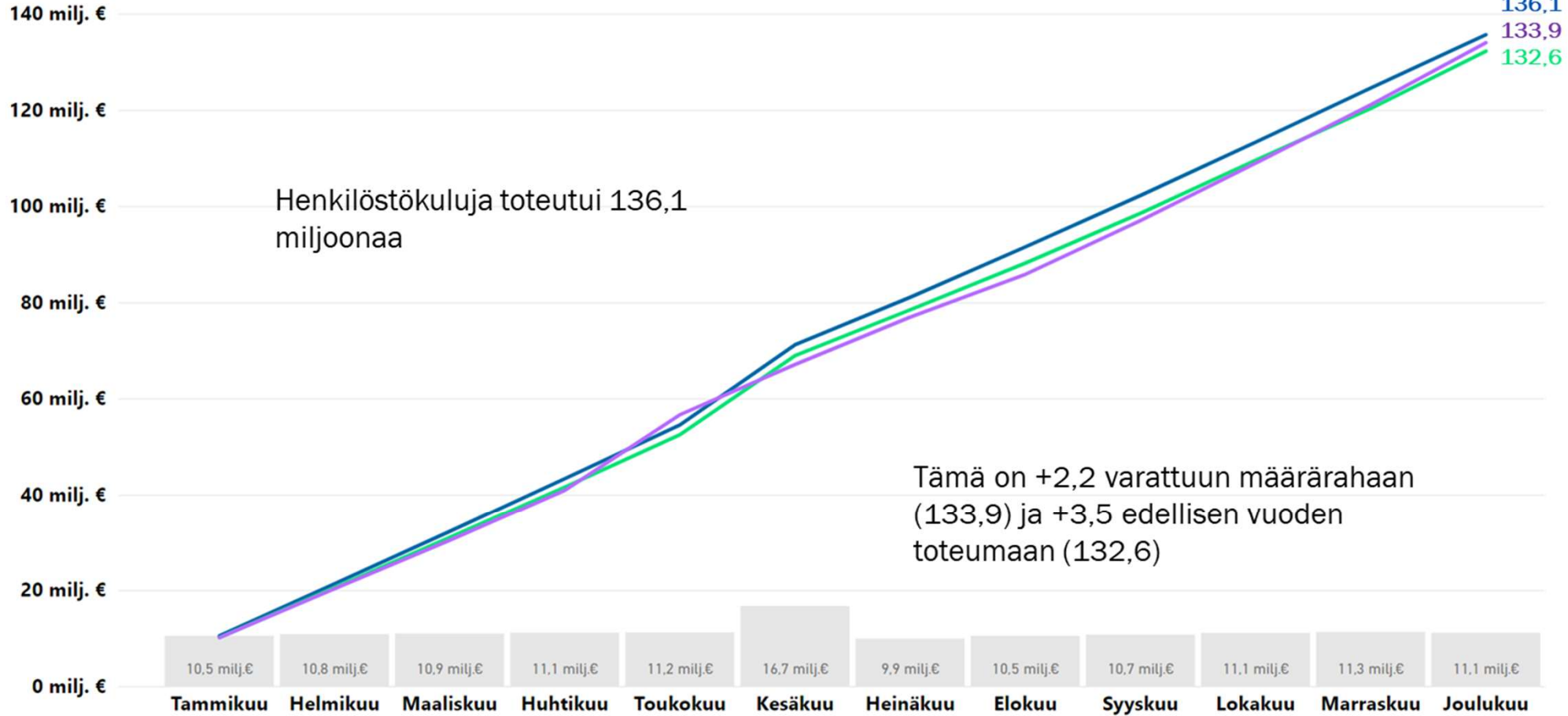
- Henkilöstön toteuman seuranta tilikausi 2022

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Henkilöstökulut

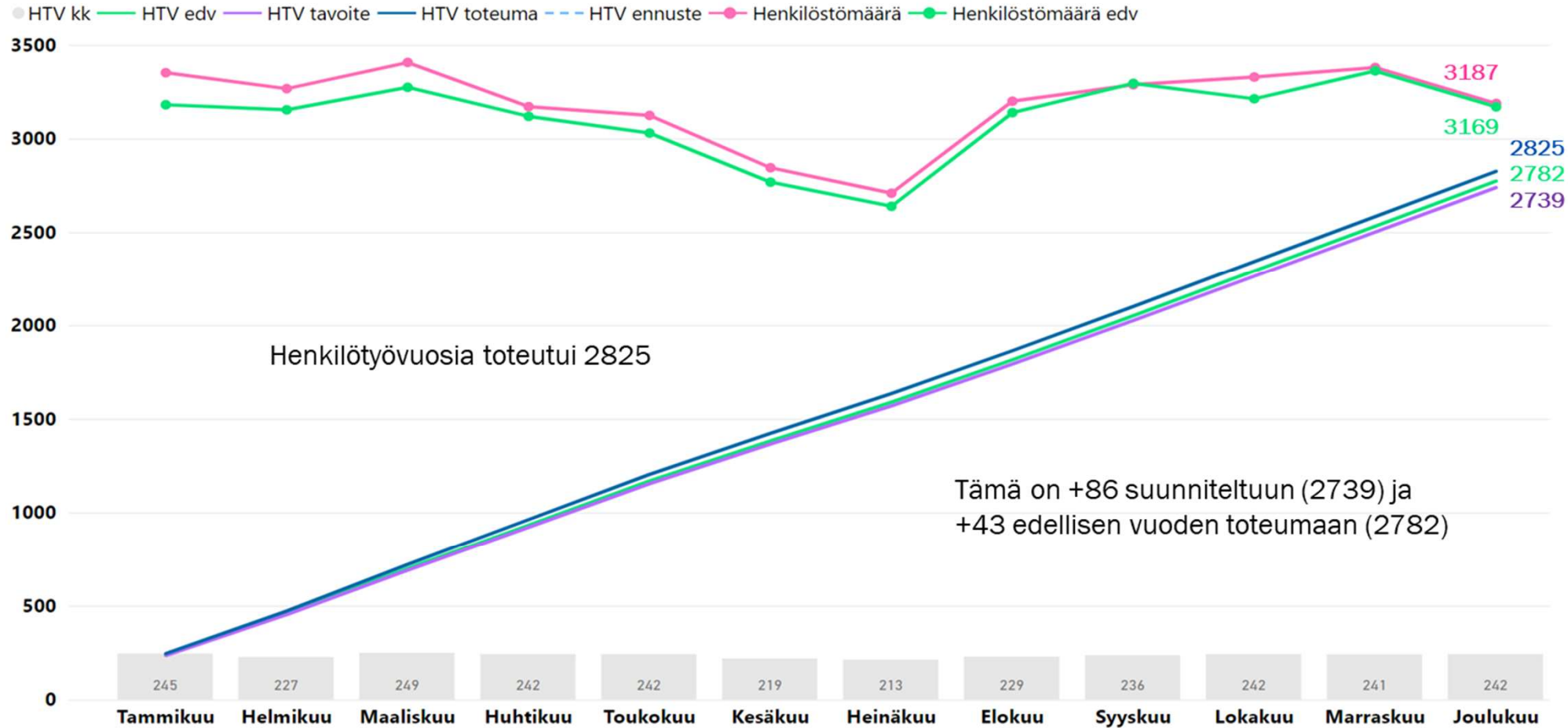
● Toteuma kk — Toteuma — Edv — Talousarvio — Ennuste

Henkilöstökulut ylittivät 5,5 miljoonaa euroa alkuperäiset varatut määrärahat ja 2,2 miljoonaa lisätalousarvioilla huomioitua määrärahaa. Määrärahojen tasoa on tarkistettu vuodelle 2023, mutta näiden kehittymistä tullaan seuraamaan tarkasti jotta mahdollisiin ylityshyviin päästään reagoimaan mahdollisimman hyvissä ajoin.

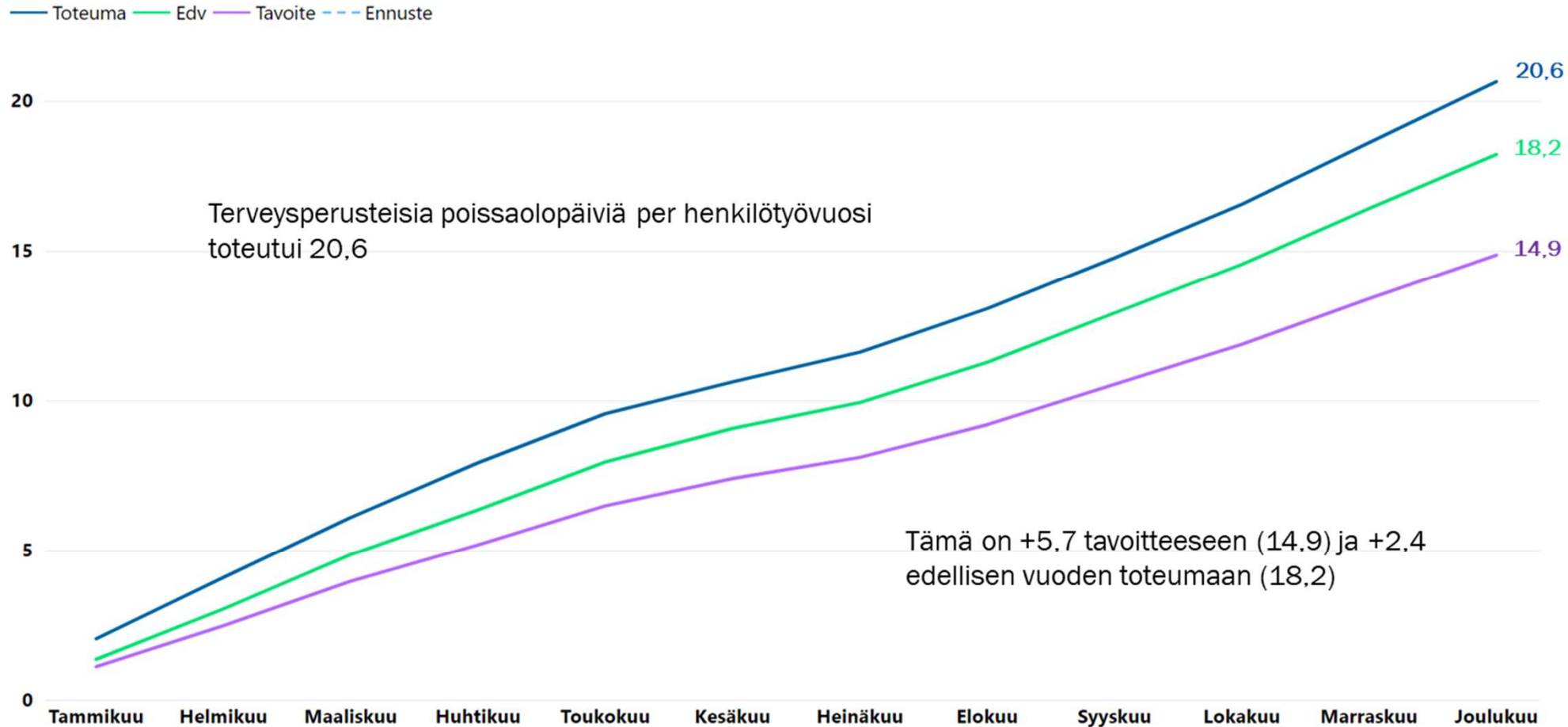
SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Henkilötyövuodet ja henkilöstömäärä

Henkilötyövuosien tavoitteet ylittyivät suurimmassa osassa yksiköitä. Suurimmat ylitykset alkuperäiseen suunnitelmaan nähden tapahtuivat perusopetuksessa (+70) ja varhaiskasvatuksessa (+24). Näiden osalta seurantaan tullaan kiinnittämään erityistä huomiota vuoden 2023 osalta. Osassa yksiköitä suunnitellut henkilötyövuodet alittuivat ja nämä on huomioitu vuoden 2023 henkilöstösuunnitelmissa eritoten lasten ja nuorten kasvun (-16), liikuntapalveluiden (-5) ja Lahden kaupunginteatterin (-3) osalta.

SIVISTYKSEN PALVELUALUE | Terveysperusteiset poissaolot per henkilötyövuosi

Terveysperusteisten poissaolojen tavoitteet ylittyvät kaikissa yksiköissä ja liikuntapalveluita lukuun ottamatta kasvoivat edellisestä vuodesta. Edelliseen vuoteen nähden poissaolot kasvoivat eniten osallisuus ja hyvinvoinnissa (+17,1 päivää), nuorisopalveluissa (+6,6 päivää) ja lukiokoulutuspalveluissa (+6,0 päivää). Poissaolojen vähentämiseksi on käynnistetty kaupunkitasoisia toimenpiteitä ja yksikkötason vaikutuksia tullaan seuraamaan tarkasti vuoden 2023 aikana.

LAHTI-KAUPUNKI | Raportin sanastositteet

Kuvioissa ja strategiataulukoissa käytetyt lyhenteet

- **KS** = alkuperäinen toimielimen vahvistama käyttösuunnitelma
- **KS+LTA:t** = voimassa oleva käyttösuunnitelma
- **ENN** = koko vuoden ennuste toteumasta
- **Poikkeama** = ennusteen poikkeama voimassa olevaan käyttösuunnitelmaan
- **KOHA** = konsernihallinnon palvelualue
- **SIVI** = sivistyksen palvelualue
- **KYMP** = kaupunkiympäristön palvelualue
- **OSBU** = osallistuva budjetointi, asukkaat mukana suunnittelemassa ja päättämässä taloutta koskevista asioista

Talous

- **Toimintatuotot** = toiminnasta saadut myynti-, maksu-, vuokra- ja muut tuotot sekä saadut tuet ja avustukset
- **Toimintakulut** = toiminnasta aiheutuneet henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, vuokratulot sekä muut toimintakulut
- **Toimintakate** = toimintatuottojen ja -kulujen erotus, toimintakatteeseen lasketaan mukaan valmistus omaan käyttöön -tuloutuserä
- **Vuosikate** = toimintakatteeseen lisätään verorahoitus sekä rahoituserät, tunnusluku kuvaa poistojen kattamiseen käytettävissä olevaa määrärahaa
- **Tilikauden tulos** = kuvaa tilikauden aikaista taloudellista tulosta
- **Ylijäämää taseessa** = aikaisempien vuosien ylijäämä + ennustettu yli-/alijäämä
- **Sitovuustaso** = kaupunginvaltuustoon nähden sitova organisaatiotasoa tai muu osakokonaisuus

Henkilöstö

- **Henkilötyövuosi (HTV)** = palkallinen henkilöstöresurssi, jossa on vähennetty palkattomat poissaolot ja osa-aikaisuudet
- **Henkilöstömäärä** = palvelussuhteessa olevien yksittäisten henkilöiden määrä kuukauden viimeisenä päivänä
- **Terveysperusteiset poissaolot / HTV** = terveysperusteisten poissaolopäivien määrä henkilötyövuotta kohden
- Liitteissä on kuvattuna henkilöstön tunnusluvut kumulatiivisena kertymänä